

Tiếng chuông chùa và lương tri dân tộc

ISSN: 2734-9195 13:35 27/07/2026

5 giờ sáng ngày 27/7, khi phố phường Hà Nội còn thừa người qua lại, chùa Quán Sứ đã trang nghiêm cử ba hồi chuông, trống Bát nhã tưởng niệm các Anh hùng Liệt sĩ theo Công văn của Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Trong không gian tĩnh lặng của buổi bình minh, Chư tôn đức tăng, ni cùng đông đảo Phật tử đồng tâm hướng về những người đã hiến trọn cuộc đời cho độc lập, tự do của Tổ quốc.

Không có tiếng nhạc. Không có những lời xướng dài. Chỉ có tiếng chuông ngân xa, tiếng trống trầm hùng vọng giữa bầu trời còn băng lảng sương sớm.

Chuông không chỉ là pháp khí. Mỗi tiếng chuông là một lời mời con người trở về với sự tỉnh thức, buông xuống những vọng động để lắng nghe chính mình. Bởi vậy, khi ba hồi chuông, trống Bát nhã được cất lên vào sáng 27/7, đó không đơn thuần là một nghi lễ tưởng niệm. Tiếng chuông, trống trở thành nhịp nối giữa hiện tại và quá khứ, giữa người đang sống với những người đã ngã xuống, giữa sự bình yên hôm nay và những hy sinh không thể đo đếm của biết bao thế

hệ.

Đức Phật từng dạy rằng, trên đời này có hai hạng người đáng quý: người biết ơn và người biết đền ơn. Lời dạy ấy, hơn hai mươi lăm thế kỷ sau, vẫn vang vọng như một nguyên tắc đạo đức vượt lên mọi thời đại. Bởi một dân tộc chỉ thực sự lớn mạnh khi biết trân trọng những gì mình đang có và không quên những người đã làm nên điều đó.

Tri ân trong Phật giáo không chỉ là một cảm xúc.

Đó là một cách sống.

Người biết ơn sẽ biết gìn giữ. Người biết gìn giữ sẽ biết tiếp nối. Và người biết tiếp nối sẽ không để những hy sinh của tiền nhân trở thành vô nghĩa.

Có lẽ vì thế mà nhiều năm qua, cứ mỗi dịp 27/7, Giáo hội Phật giáo Việt Nam lại tổ chức các lễ cầu siêu, tưởng niệm, tri ân các Anh hùng Liệt sĩ và người có công với đất nước. Những nghi lễ ấy không chỉ đáp ứng nhu cầu tâm linh của cộng đồng Phật tử mà còn góp phần gìn giữ một giá trị bền vững của văn hóa Việt Nam: đạo lý "uống nước nhớ nguồn", "ăn quả nhớ người trồng cây".

Đó là biểu hiện sinh động của truyền thống hộ quốc an dân mà Phật giáo Việt Nam đã đồng hành cùng dân tộc qua hàng ngàn năm lịch sử.

Sáng nay, khi tiếng chuông chùa Quán Sứ cùng tiếng chuông của hơn 18.000 ngôi chùa trong cả nước cùng thanh vang lên, hẳn nhiều người đã nghĩ về những người thân của mình.

Có người nhớ người cha không trở về sau chiến tranh, có người nhớ người đồng đội chỉ còn lại trên tấm bia đá. Cũng có những người trẻ chưa từng trải qua chiến tranh, nhưng vẫn cúi đầu trong phút mặc niệm, bởi họ hiểu rằng sự bình yên mình đang hưởng hôm nay không phải là món quà của ngẫu nhiên.

Hòa bình luôn có giá của hòa bình. Cái giá ấy được trả bằng tuổi xuân, bằng máu, bằng nước mắt và bằng cả những cuộc đời chưa kịp sống trọn.

Bởi vậy, mỗi nghi lễ tưởng niệm không chỉ hướng về quá khứ mà còn là lời nhắc nhở đối với hiện tại. Tri ân không dừng ở nén hương, ở vòng hoa hay một phút mặc niệm. Tri ân còn là sống xứng đáng với sự hy sinh ấy; là xây dựng một xã hội nhân ái hơn, một đất nước hòa bình hơn và một đời sống đạo đức hơn. Đó cũng chính là cách báo ân thiết thực nhất.

Ba hồi chuông rồi cũng khép lại.

Âm thanh hòa dần trong khoảng không của một ngày mới.

Nhưng có những tiếng chuông không kết thúc khi âm thanh lặng xuống. Chúng tiếp tục ngân trong tâm thức mỗi người như lời nhắc nhở về cội nguồn, về lòng biết ơn và về trách nhiệm gìn giữ những giá trị mà bao thế hệ cha anh đã đánh đổi bằng cả cuộc đời.

Mỗi mùa 27/7 trở về, tiếng chuông Bát nhã vang lên từ những ngôi chùa, ngân lên từ lương tri của mỗi người Việt Nam.

Không chỉ tại chùa Quán Sứ, đúng vào thời khắc 5 giờ sáng ngày 27/7, hàng nghìn ngôi chùa, tự viện trên khắp mọi miền đất nước cũng đồng loạt cử ba hồi chuông, trống Bát nhã theo chỉ đạo của Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Từ những ngôi già lam giữa lòng đô thị đến các tự viện nơi miền núi, hải đảo, từ Bắc vào Nam, tiếng chuông và tiếng trống cùng hòa chung trong một thời khắc tưởng niệm: Thành kính tưởng niệm các anh hùng liệt sĩ, cầu nguyện cho anh linh những người đã hy sinh vì Tổ quốc được siêu sinh thiện cảnh, đồng thời nguyện cho đất nước trường tồn, nhân dân an lạc, hòa bình mãi mãi được gìn giữ.

Tác giả: **Nghiêm Hoàn**. Ảnh: **Trang Nguyễn**